

S P R Á V A o výsledku kontroly stavu, úrovne správy a ochrany majetku vyšších územných celkov v organizáciách v ich zriaďovateľskej pôsobnosti, Bratislavský samosprávny kraj

1. Úvod

Na základe plánu kontrolnej činnosti NKÚ SR na rok 2007 bola vykonaná kontrola stavu, úrovne správy a ochrany majetku vyšších územných celkov v organizáciách v ich zriaďovateľskej pôsobnosti. Ku kontrole boli vybrané organizácie na úseku pozemných komunikácií, múzeí a galérií, knižníc a školstva zo všetkých ôsmich VÚC na Slovensku, celkom 31 právnických subjektov.

Účelom kontroly bolo zistiť reálny stav v úrovni správy a ochrany majetku vyšších územných celkov z hľadiska nakladania s ním podľa zákona o majetku VÚC. Preveriť dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov a interných smerníc vyšších územných celkov pri správe majetku. Zistiť, či sa dostatočne uplatňuje výkon a uplatňovanie práv a dodržiavanie povinností správcu majetku vloženom do zriadených organizácií.

Predmetom kontroly bola charakteristika a postavenie organizácie, zriaďovacia listina, proces zverenia majetku VÚC do správy organizácie, dodržiavanie ustanovení zákona č. 446/2001 Z. z. o majetku vyšších územných celkov, dodržiavanie ustanovení zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve, ochrana majetku, inventarizácia majetku a záväzkov a hodnotenie stavu pohľadávok a záväzkov, za kontrolované obdobie roka 2006.

V rámci zriaďovateľskej pôsobnosti Bratislavského samosprávneho kraja boli vykonané kontroly v týchto organizáciách:

- Regionálne cesty a. s., Bratislava,
- Gymnázium Ladislava Novomeského, Bratislava,
- Základná škola a gymnázium s vyučovacím jazykom maďarským, so sídlom v Bratislave,

2. Výsledky kontroly

Regionálne cesty a. s., Bratislava

Spoločnosť Regionálne cesty a. s. Bratislava (ďalej len „RCB“) bola založená zakladateľskou zmluvou zo dňa 06.06.2005 a v súlade s uznesením zastupiteľstva Bratislavského samosprávneho kraja (ďalej len „BSK“) s majetkovou účasťou BSK 68 %.

RCB mala k 31.12.2006 v správe dlhodobý majetok v celkovej hodnote 980 636 tis. Sk, z toho hmotný majetok v sume 980 261 tis. Sk a nehmotný majetok v sume 375 tis. Sk.

Úlohou tejto organizácie bolo zabezpečovať výkon povinností ustanovených zákonom č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení

neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 135/1961 Zb.“), spojených so správou a údržbou ciest II. a III. triedy v rámci regiónu a to najmä v týchto oblastiach:

- zabezpečovanie dopravného plánovania v cestnom hospodárstve,
- výkon správcovskej a investorskej činnosti pre cesty II. a III. triedy, údržby a opravy ciest,
- údržba a opravy ciest vo vlastníctve štátu podľa mandátnej zmluvy uzatvorenej medzi MDPaT SR a VÚC.

RCB predložila NKÚ SR delimitačné protokoly a čiastkové delimitačné protokoly o odovzdaní a prevzatí majetku (vloženie majetku do spoločnosti). Vlastný majetok RCB eviduje na kartách majetku a elektronicky. Evidenciu dlhodobého hmotného majetku zvereného do správy od BSK, RCB nevedla na podsúvahovom účte OTE – účet 751 a DHM – účet 754, čo nebolo v súlade s ustanovením § 7 ods. 2 písm. c) zákona č. 446/2001 Z. z., lebo účtovná evidencia RCB nedávala obraz o skutočnom stave majetku zvereného do správy.

Podľa ustanovenia § 7 ods. 1 zákona č. 431/2002 Z. z.: „Účtovná jednotka je povinná účtovať tak, aby účtovná závierka poskytovala verný a pravdivý obraz o skutočnostiach, ktoré sú predmetom účtovníctva a o finančnej situácii účtovnej jednotky“.

Riaditeľ RCB vydal príkaz na vykonanie riadnej inventarizácie majetku a záväzkov a rozdielu majetku a záväzkov k 31.12.2006, v ktorom menoval ÚIK a čiastkové inventarizačné komisie.

V správe ÚIK o vykonaní tejto inventarizácie bolo uvedené, že majetok zverený do správy RCB je vedený na podsúvahovom účte 752. Uvedené tvrdenie nezodpovedalo skutočnosti, pretože v hlavnej knihe nebolo o majetku BSK účtované. Týmto postupom kontrolovaný subjekt **nedodržel ustanovenie § 7 ods. 1 a § 8 ods. 1**

zákona

č. 431/2002 Z. z. a tým, že majetok zverený do svojej správy nevedol na podsúvahovom účte postupoval v rozpore s § 7 ods. 2 písm. c) citovaného zákona.

Kontrolovaný subjekt je akciovou spoločnosťou, na ktorú sa nevzťahuje zákon č. 502/2001 Z. z. o finančnej kontrole a vnútornom audite v platnom znení, spoľahlivosť kontrolného prostredia ale možno hodnotiť ako primeraný. Oblasť finančnej kontroly upravovala vnútorná smernica, ktorá stanovila záväzný spôsob vedenia účtovníctva, obeh a kontrolu účtovných dokladov.

RCB prijala na odstránenie kontrolou NKÚ SR zistených nedostatkov 4 opatrenia s určením termínov plnenia.

Gymnázium Ladislava Novomeského, Bratislava

Gymnázium Ladislava Novomeského, Bratislava (ďalej len „GLN BA“) malo k 31.12.2006 v správe majetok v celkovej hodnote 28 161 tis. Sk, ktorý súčasne predstavoval sumu hmotného majetku, nehmotný majetok neevidovalo.

Podľa ustanovenia **§ 5 Zásad hospodárenia BSK:** „*O zverení majetku do správy spíše samosprávny kraj ako odovzdávajúci a správca ako preberajúci protokol, ktorý obsahuje, najmä:*

- a) určenie (identifikovanie) zvereného majetku,*
- b) hodnotu zvereného majetku podľa údajov účtovnej evidencie,*
- c) práva a záväzky súvisiace so zvereným majetkom a*
- d) spôsob vysporiadania schodkov hospodárenia so zvereným majetkom.*

Protokol o zverení majetku Bratislavského samosprávneho kraja do správy GLN BA neobsahoval všetky predpísané náležitosti, **čo nebolo v súlade s ustanovením § 5 Zásad hospodárenia BSK.**

Podľa ustanovenia **§ 44 ods. 3 Občianskeho zákonníka:** „*Ak je návrh určený dvom alebo viacerým osobám, a z jeho obsahu vyplýva, že úmyslom navrhovateľ a je, aby všetky osoby, ktorým je návrh určený sa stali stranou zmluvy, je zmluva uzavretá ak všetky tieto osoby návrh prijímú.*“

GLN BA vystavilo faktúry za prenájom nehnuteľností v čase, keď zmluvy, na základe ktorých boli poskytované predmetné služby, neboli právoplatne uzavreté. V prípade uzavretia nájomných zmlúv konalo **v rozpore s ustanovením § 44 ods. 3 Občianskeho zákonníka.**

Zriaďovateľ za sledované obdobie rokov 2005 a 2006 nevykonával v GLN BA v oblasti finančného hospodárenia žiadnu kontrolu.

Kontrolovaný subjekt prijal po skončení kontroly NKÚ SR na odstránenie kontrolou zistených nedostatkov 5 opatrení s určením termínov ich plnenia a zodpovednosťou za ich plnenie.

Základná škola a gymnázium s vyučovacím jazykom maďarským, so sídlom v Bratislave

Základná škola a gymnázium s vyučovacím jazykom maďarským, so sídlom v Bratislave (ďalej len „ZŠaG BA“) malo k 31.12.2006 v správe majetok v celkovej hodnote 19 969tis. Sk, ktorý súčasne predstavoval sumu hmotného majetku, nehmotný majetok neevidovala.

Protokol o zverení majetku do správy ZŠaG BA neobsahoval všetky predpísané náležitosti, **čo bolo v rozpore s ustanovením § 5 písm. a) až d) Zásad hospodárenia BSK.**

Kontrolou bolo zistené, že ZŠaG BA na základe návrhu vyradovacej komisie a súhlasu štatutárneho orgánu organizácie rozhodla o vyradení majetku v celkovej hodnote 174 tis. Sk. Vyradený materiál bol fyzicky zlikvidovaný formou odvozu akciovou spoločnosťou. Súčasťou návrhu na vyradenie tohto majetku bol inventárny zoznam vyradených predmetov. Štatutárny orgán správcu majetku nepredložil predsedovi BSK návrh na určenie prebytočného a neupotrebitel'ného majetku, **čím kontrolovaný subjekt nekonal v súlade s ustanovením § 9 ods. 1 zákona č. 446/2001 Z. z. a ustanovením § 8 ods. 1 Zásad hospodárenia BSK, podľa ktorého „návrh na určenie prebytočného a neupotrebitel'ného majetku podáva predsedovi štatutárny orgán správcu, jeho súčasťou je aj spôsob naloženia s týmto majetkom.“**

Za sledované obdobie roku 2006 zriaďovateľ nevykonala v ZŠaG BA žiadnu kontrolu.

Kontrolovaný subjekt prijal po skončení kontroly NKÚ SR na odstránenie kontrolou zistených nedostatkov 2 opatrenia s určením termínov ich plnenia a zodpovednosťou za ich plnenie.

3. Záver a odporúčania

Kontrola stavu, úrovne správy a ochrany majetku BSK bola vykonaná celkom v štyroch organizáciách v jeho zriaďovateľskej pôsobnosti. Majetok kontrolovaných subjektov spolu predstavoval hodnotu 1 028 766 tis. Sk, v tom nehmotný majetok hodnotu 375 tis. Sk. Kontrola preukázala, že kontrolované subjekty nevenovali dostatočnú pozornosť dodržiavaniu všeobecne záväzných právnych predpisov a interných smerníc BSK.

V RCB bolo zistené:

- majetok zverený do svojej správy nevedol na podsúvahovomúčte.

Vykonanou kontrolou boli zistené poznatky, ktoré môže NKÚ SRďalej overovať a ktoré môžu vyústiť do odporúčaní legislatívneho riešenia, napríklad:

- Zákon č. 135/1961 Zb.(cestný zákon), neumožňoval SÚC PSK dostatočným spôsobom chrániť zverený majetok proti nežiaducej činnosti tretích osôb, ktoré neodbornou činnosťou spôsobovali škody, ktorým sa dalo predchádzať udelením kompetencií štátneho odborného dozoru správcom ciest. K značným škodám dochádzalo na cestných telesách vplyvom preťažovania vozidiel, čo bolo možné odstrániť účinnejším systémom merania nápravových tlakov a celkovej hmotnosti nákladných vozidiel.
- Do času výkonu kontroly neboli doriešené vlastnícke práva a súvisiace záväzky k nehnuteľnostiam, ktoré predstavovali neusporiadané pozemky pod cestami II. a III. triedy, ktoré boli delimitované samosprávnymi krajmi. Tento stav predražuje, spomaľuje aj znemožňuje prípravu projektov stavieb, pri ktorých je možné uchádzať sa o finančné prostriedky z fondov EÚ.

Výsledky kontroly v dvoch kontrolovaných školách poukázali na viaceré problémy, nedostatky a riziká,napríklad:

- protokoly o zverenímajetku do správy neobsahovali všetky náležitosti obsiahnuté v zásadách hospodárenia samosprávnehokraja,
- zmluvy, na základe ktorých boli poskytované služby neboli právoplatne uzavreté,
- štatutárny orgán kontrolovaného subjektu nepredložil predsedovi samosprávneho kraja návrh na určenie prebytočného a neupotrebitel'ného majetku,
- samosprávny kraj v kontrolovanom období nevykonal žiadnu kontrolu.

Výsledky kontroly boli prerokované so štatutárnymi zástupcami organizácií, na odstránenie kontrolou zistených nedostatkov kontrolované subjekty prijali 11 opatrení.

Protokoly o výsledku tejto kontroly poskytnú objektívny podklad pre zvýšenie úrovne riadenia organizácií v zriaďovateľskej pôsobnosti BSK.

Využitie objektívnych výsledkov kontroly na úrovni BSK povedie k zlepšeniu výkonu a uplatňovaniu práv a k vyššej úrovni dodržiavanie povinností správcu majetku vloženom do zriadených organizácií.